

Europa mira de **reüll** les eleccions italianes

Enmig d'un batibull polític extraordinari, els italians escolliran president del Govern el 13 de maig vinent sota la mirada atenta dels veïns europeus i el dubte permanent de si l'home més ric de la península, l'empresari de la comunicació Silvio Berlusconi, hauria de governar o no.

EFE

Berlusconi saluda en un miting a Milà el passat mes d'abril. El magnat televisiu, candidat del centredreta al Govern, té pendents nombrosos processos judicials per suposada corrupció.

Les picabaralles entre les dues col·leccions majoritàries en les eleccions generals italianes, l'Olivera del centreesquerra de l'actual Govern i l'oposició de centredreta del magnat de les comunicacions Silvio Berlusconi, han anat pujant de to setmana rere setmana fins arribar a nivells insospitats, en una de les campanyes electorals més aspres i disputades de tota la història de la democràcia italiana.

La batalla entre l'Olivera de l'exalcalde de Roma, Francesco Rutelli, i la

Casa de les Llibertats de Berlusconi ha dividit Itàlia en dues: l'Itàlia d'esquerra del *Ciciobello* Rutelli, i l'Itàlia de dretes del *Cavaliere* Berlusconi. Les prediccions de les enquestes, del tot discutibles i poc fiables en un país on qui més qui menys està molt ben situat en un bàndol o en un altre, donen com a guanyador el magnat milanès Berlusconi. Però la hipotètica victòria de l'home més ric d'Itàlia el proper 13 de maig, ha despertat el recel i les sospites no ja en mitjans italians sinó a les pàgines de la

El Formós contra el Cavaller

Francesco Rutelli, el 'Cicciobello'

Francesco Rutelli (Roma, 14 de juny de 1954). Ambientalista convençut es va acostar a la fe catòlica en edat madura. Es va casar per l'església amb la seva esposa, la periodista Barbara Palombelli. Té dos fills, un dels quals adoptat a l'Equador. El besavi de Rutelli va ser un important escultor italià. El candidat per la coalició del centreesquerra italià té el títol universitari d'estudis clàssics. Rutelli va entrar en el Partit Radical el 1975 i el 1981 va ser-ne escollit secretari general, des d'on va ser protagonista de les manifestacions pel tancament de la central nuclear de Latina, on es va fer arrestar. Amb només 29 anys va ser escollit per representar els radicals a la Cambra de Diputats italiana, encara que dos anys més tard, el 1989, va deixar el partit per fundar una de les branques actuals del partit dels verds italians. L'any següent Rutelli va dimitir com a ministre de l' Ambient només dos dies després de ser escollit, però un any després va ser escollit alcalde de Roma, després de derrotar en les municipals de 1990 el seu etern rival, Gianfranco Fini, de l'Aliança Nacional.

La darrera victòria electoral de Rutelli es va produir el 1999 quan va ser escollit per representar el partit dels Demòcrates de Romano Prodi al Parlament Europeu. L'anomenen el *Cicciobello* per la seva planta de romà convençut i la clenxa al més pur estil clintonià. Rutelli representa tant l'extrem dels verds, els postcomunistes dels "demòcrates d'esquerra", així com el món catòlic. Les bones relacions de Rutelli amb la Santa Seu gràcies a l'èxit del Jubileu de l'any 2000 van fer que l'estiu passat l'Olivera el presentés com l'únic polític de l'esquerra italiana capaç d'afrontar la força mediàtica de l'opositor Silvio Berlusconi.

Silvio Berlusconi, el 'Cavaliere'

Silvio Berlusconi (Milà, 29 de setembre de 1936). Casat dues vegades, va tenir dos fills del primer matrimoni i tres del segon, amb l'actriu Veronica Lario. És el líder indiscutit de Força Itàlia, el moviment polític creat del no res i en poques setmanes que ell va fundar el gener de 1994 per cobrir el buit deixat pels partits del Govern involucrats en els processos per corrupció. El candidat per la coalició del centredreta italià, la Casa de les Llibertats, també és conegut com el *Cavaliere* del treball o com el president del club de futbol del Milà.

Llicenciat en jurisprudència, ja als inicis dels anys 70 s'imposà en el món de les constructores milaneses. I a finals de la mateixa dècada va entrar en el món editorial amb l'adquisició de part de les accions del diari *Il Giornale*, aleshores dirigit pel periodista Indro Montanelli, i va donar vida al seu primer canal televisiu, Telemilano. Durant els anys 80 Berlusconi va afrontar el nou repte de crear un canal comercial de televisió a nivell nacional italià, Canal 5 i Publitalia, la seva concessionària de publicitat.

Berlusconi és el número u en tots els àmbits, sota el paraigua de la poderosa Fininvest, empresa que gestiona l'Imperi de l'actual candidat del centredreta italià. El 1982 va adquirir el canal Italia 1 i la Retequattro de l'editorial Mondadori. Les nombroses empreses del Cavaliere esdevenen un autèntic imperi mediàtic de tres televisions privades d'àmbit estatal, poder que arrodoneix el 1989 amb la compra de Mondadori, després d'un polèmic litigi judicial amb el seu enemic número u, Mario De Benedetti. En aquesta operació, Berlusconi va ser ajudat pels socialistes italians, aleshores dirigits pel president del Govern Bettino Craxi, que posteriorment seria acusat de corrupció, i que el 2000 moria en l'exili.

Cap dels processos judicials engegats contra Berlusconi no han aconseguit inculpar-lo. Amb Força Itàlia va aconseguir proclamar-se president del Govern italià el mateix any, però només per set mesos. El 1996 va perdre les eleccions a favor del centreesquerra italià de Prodi, tot i que això va empènyer el magnat milanès a reagrupar els partits de la seva coalició de centredreta i protagonitzar una remuntada política espectacular. Des d'una oposició tenaç i en lluita permanent amb l'esquerra, l'empresari-polític afronta els comicis del 13 de maig com a favorit. Si els electors el premien, Berlusconi tornarà a ser president del Govern. Si no, ha dit que es retirarà a una de les seves cases de Sardenya o de les Bermudes. **G. S.**

premsa internacional, com el setmanari britànic *The Economist* o el diari francès *Le Monde*.

Totes dues publicacions han llançat el seu senyal d'alarma avisant els italians del "perill" que suposa "per a la democràcia" escollir com a president del Govern un personatge "indigne" com Berlusconi, recalcant que el Cavaliere té pendent nombrosos processos judicials per suposada corrupció de partits polítics, blanqueig de diners, evasió fiscal, associació mafiosa, i una llista d'a-

cusacions realment insòlites. A més a més, el primer contribuent d'Itàlia continua essent propietari d'un imperi econòmic tan impressionant i diversificat que ni els especialistes financers de la Banca d'Itàlia han aconseguit saber ni d'on ve ni cap a on va exactament.

Per tant, i partint de la base del flagrant conflicte d'interessos que arrossega el candidat multimilionari, sobretot pel poder propagandístic que ostenta a través del holding televisiu Mediaset, Europa mira de reüll les generals italianes. I tam-

bé es pregunta per què l'actual Govern de centreesquerra, en cinc anys de legislatura, no ha estat capaç d'aturar l'amenaça berlusconiana.

Una de les respostes s'ha de buscar en les disputes internes en el si de la catòlica coalició del centreesquerra, que en cinc anys ha provocat tres crisis de Govern i ha hagut de canviar de primer ministre quatre cops: Romano Prodi, guanyador dels comicis del 1996, Massimo D'Alema, dues vegades, i Giuliano Amato com a solució d'emergència l'abril del

2000. Ara, l'Olivera del candidat *Ciccio-bello* Rutelli continua estant integrada pels mateixos protagonistes que van aconseguir superar Berlusconi el 1996. És una mena de planta híbrida, única al món, formada per una galàxia increïblement heterogènia de partits progressistes on, de forma gairebé miraculosa, malviuen el Partit dels Comunistes Italians (PDCI), Els Verds, els Demòcrates d'Esquerra (DS), els Socialistes Demòcrates Italians (SDI), els Demòcrates de Romano Prodi, Renovament Italià (RI), els democristians de la Unió de Demòcrates per Europa (Udeur) i els també democristians del Partit Popular Italià (PPI).

L'altra resposta cal buscar-la en la fascinació i l'enlluernament que provoca el senzill discurs popular que planteja Berlusconi enmig de la tragicomèdia representada per l'esquerra italiana i el brogit polític de petits satèl·lits que van per lliure.

En aquest grup hi ha el Partit Radical d'Emma Bonino, amb vaga de fam inclosa; la Democràcia Europea de l'intrigant Giulio Andreotti; la combatent Itàlia dels Valors del *magistrator* antimàfia Antonio Di Pietro; o la Refundació Comunista del popular i històric inconformista italià Fausto Bertinotti.

El Cavaliere és l'altra cara de la moneda, l'eterna promesa de la reducció de taxes, la solució de tots els mals, que perjura la creació d'un milió i mig de llocs de treball en cinc anys, i assegura un llançament definitiu del sud d'Itàlia, vers un cel de riqueses estel·lars fins ara impensables, per exemple, per als sicilians. El Cavaliere és el rockefeller italià que posa en joc milions d'electors amb el seu partit Força Itàlia, per "fer de la pàtria el que es mereix". Berlusconi és, per sobre de tot, el polític que ha trencat la regla, representant i mecenes dels poderosos industrials del nord, l'autèntic motor d'Itàlia.

Europa tampoc no oblidia que el rockefeller milanès ja es va proclamar president del Govern el 1994, amb una facilitat espasmodica, encara que només per

set mesos i amb una coalició de centredreta gairebé calcada a l'actual. Els companys de Berlusconi no són menys inquietants que ell. Darrere de Força Itàlia hi ha Aliança Nacional (AN), els postfeixistes de Gianfranco Fini. La tradició més ancestral de la democràcia cristiana, la històrica DC que va governar a Itàlia durant més de cinquanta anys després de la Segona Guerra Mundial està representada en la Casa de Berlusconi pel Centre

Rutelli, el candidat del centreesquerra, en un acte a Roma. L'Olivera rep el suport d'una galàxia heterogènia de partits.

Cristià Democràtic (CCD) i pels Cristians Democràtics Units (CDU), del més que catòlic Rocco Buttiglione. El Partit Socialista Italià (PSI), de Bobbo Craxi, fill de l'expresident Bettino Craxi fugat de la justícia, és la darrera adquisició estel·lar del Cavaliere. També hi ha el Partit Republicà Itàlia (PRI), i finalment els igualment poderosos secessionistes de la Lliga Nord per la Independència de la Padània, dirigits per l'inqualificable Umberto Bossi, sense els quals Berlusconi no pot governar.

L'amenaça feixista. El punt clau de la Casa de les Llibertats és, sens dubte, Bossi. El crit de batalla de la Lliga Nord, que proclama des de les riques regions del Piemont, Veneto i Llombardia, la independència de les valls banyades pel riu Po, va provocar l'enfonsament del primer Govern del Cavaliere el 1994. Però els milers de simpatitzants de Bossi són imprescindibles per al magnat milanès i, a més, sintonitza amb les "normes antiimmigració" que també proclamen els postfeixistes de Fini.

Aquest és l'aspecte més truculent de l'hipotètic Govern de Berlusconi, la Lliga Nord i AN, no pas l'escabrós passat empresarial del Cavaliere. Si el 13 de maig l'empresari-polític assoleix la victòria a les generals, Europa demanarà explicacions al Govern "de les Llibertats", i exigirà responsabilitats per un suposat tancament de fronteres i l'aplicació d'un front policíac sobretot a les regions del Nord. Són les "mesures dràstiques" que tant Bossi com Fini exigeixen a Berlusconi en el seu programa electoral per frenar la "immigració clandestina", el que la coalició del centredreta ja anomena "extracomunitaris il·legals".

El diari novaioquè *Herald Tribune* del passat 3 de maig, deu dies abans dels importants comicis italians, es mostrava preocupat perquè equiparava els "tons nacionalistes de la Casa de les Llibertats" amb "els tons nacionalistes que es respiraven a Europa en els tumultuosos i profètics anys trenta", abans de la devastadora onada feixista que va sacsejar, humiliar, i destronar moralment Europa durant la Segona Guerra Mundial. El *Herald* recordava que Itàlia, aleshores, era governada per l'inefable dictador Benito Mussolini, i que havia perdut aquella guerra, igual que l'Alemanya de Hitler. El *Herald* remarcava també que "vénen deu anys difícils de convergència econòmica", i que Itàlia, integrant del grup del G-7, els set països més industrialitzats del món, "no es pot permetre el luxe de consentir reaccions xenòfobes".

En aquest sentit, i sempre en condicional, l'aïllament i la pèrdua de temps que suposaria l'aplicació d'una política "antiimmigració" posaria en qüestió Itàlia, a nivell internacional, i trairia, sobretot, els orígens italians dels primers passos històrics que va fer Europa, les bases fonamentals sobre les quals es va construir el desenvolupament econòmic i social del continent, la signatura del Tractat de Roma, el 1957. Enmig d'un batibull polític extraordinari, i en certa manera apassionant, ara els italians tenen la paraula, el proper 13 de maig, en les generals. Una decisió important perquè no només voten per Itàlia, sinó per moltes altres coses fonamentals.

Genís Sinca (Roma)